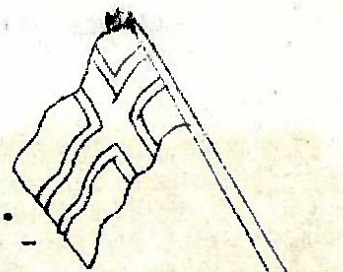

GJENGANGEREN

29. januar 1945. - - - - - 5. årgang.

ØSTFRONTEN.

Den russiske off. fortsetter med samme kraft, og en ny off. er satt igang i Litauen, hvor den sterkt befestede by Memel er inntatt.

Litauen er dermed rensert for tyskere. Lørdag kveld sendte marskalk Stalin ut følgende dagsordre - Russ. har brutt fullstendig igjennom

det t. forsvarssystem ved de Masuriske sjøer, som var ansett for å være uinntagelige. Av større byer her er inntatt Rastenburg, Nikolaiken, Barminkel og Bartenstein. Ved russ. framstøt til Østersjøen er 25 t. divisjoner innsluttet. Det foregår gatekamper i byen Elbing. I dette framstøt ble byene Marienburg og Stuhm inntatt. Kilen mot Østersjøen blir hele tiden skjøvet Ø. og V. over. V. for Elbing, hvor russ. trenger fram mot Danzig, er det svære kamper igang. En stor tysk styrke som forsøkte å bryte gjennom ringen i Ø. Preussen ble knust ved Allenstein. Russ. står 8 km. fra Königsberg og byen ligger under artilleriild. Det kjempes nå i byens utkanter. Kringkastingen i K. er stum. Bischofburg og Seltsburg er inntatt. Et t. kommunike melder at et stort slag utkjempes i Scheidtmühlområdet. Krigskorrespondenter melder at takket være hurtigheten i den russ. off. i Polen er mange polske byer kommet uskadd ut av faresonen. I V. Polen er Posen og Thorn omringet og store t. styrker er innsluttet. Russ. har rykket videre V. over og står nå ved den gamle polsk-t. grens. Byen Pingvi er inntatt. Den ligger 188 km. fra Berlin. Buch, 35 km. V for Posen er også inntatt. Tyskerne melder selv at russ. står 160 km. fra Berlin. En annen dagsordre fra marskalk Stalin melder at russ. har inntatt Kattovico i polsk Schlesia, likeså Königshütte. Den t. by Beuthun er også inntatt. Byen er kjent for sin store zinkproduksjon. Hele kuldistriktet i Dobrova er nå ryddet for fiender. Likeledes en stor del av industriområdet i t. Schlesia. Breslaukringkasteren sender ikke mer. Russ. angriper byen fra 3 sider og det kjempes i byens utkanter. Stedfortredende borgermester i Breslau er henrettet av tyskerne, angivelig på grunn av feighet (Han har sikkert anbefalt overgivelse). Russ. har opprettet flere sterke bruhoder på V. siden av Oder. De har nådd elva på en 200 km. bred front. På 13 dager er det faldt 295 000 tyskere og tatt til f. 86 000 på østfronten. På en flyplass på det midtre frontavsnitt erobret russ. 292 fly. I Czechoslovakiet er den t. front gjennombrutt overalt. Fjellpassene er fulle av ødelagt t. materiell. Russ. har befrikket flere byer og framgangen fortsetter. I Ungarn har russ. slått tyskerne tilbake syd-vest for Budapest, og har tvunget t. over på defensiven. Inne i Buda har russ. erobret flere t. stillinger. Den store strøm av flyktninger fra østområdene volder de t. myndigheter uovervinnelige vanskeligheter. Flyktningene myldrer inn over Berlin og andre trafikkknutepunkter i håp om husly og mat. De blir straks sendt videre sydover, men vanskelighetene er store. Alle bussruter er innstilt i Berlin og ingen vet når trikkene vil gå. Gassen er stengt. De norske offiserer er flyttet til Luckenwalde, syd for Berlin. Det er tegn som tyder på at tyskerne akter å slåss til den siste skanse og at denne blir i Syd-Tyskland.

VESTFRONTEN.

Under tyskeres retrett fra Ardennerkilen ødela all. fly 7000 t. kjøretøyer og jernbanevogner og tok 46000 tyskere til fange. I grenseområdet mellom Nederland og Tyskland har all. styrker tatt byene Hilfart og Odilienberg. Praktisk tatt hele vestbredden av Røer er ryddet for fiender. Det t. bruhode over elva Moder er utslettet. Franske tropper fortsetter framgangen og står nå 1 km. fra Colmar. Am. tropper som kjemper sammen med de franske har hatt god framgang nord og sør for byen. Andre all. tropper som trenger fram gjennom Luxemburg har tatt byen. Claires og nådd den t. grense på 5 forskjellige steder. Byen Sens i Mosaldalen, 3 km. innenfor den t. grense, er inntatt. Sennheim i Øvre Elsass er inntatt. De all. fly hamrer løs på de tyske forbindelseslinjer, som nå er i fullstendig kaos i hele Ruhrområdet. Stuttgart og Berlin er også blant de bombede byer igår.

STILLEHAVET.

-- På Luzon har am. inntatt byene Nagelila, Angeles, og Rosario. De har nådd elva Papanja, som er den siste naturlige hindring foran hovedstaden. De står nå 60 km. fra Manila. 70 jap. skip senket ved Riu Kiu i siste uke.

Den menige tysker begynner nok nå å bli lei av å føre krig år ut og år inn for naziherrerne i Tyskland, og som resultat bare se tilbaketrekning og nederlag overalt. Stemningen er nok en annen nå enn den gang de forsøkte å innprente oss at: "Tyskland seirer på alle fronter". Det har fra tid til annen vært satt opp plakater rundt om i Oslo og andre steder med tysk tekst og hvor innholdet har vært av den art at norsk og tysk politi med stor grundighet har fjernet plakatene hurtigst mulig. Natt til lørdag ble det også satt opp plakater på forskjellige steder i Oslo, med en ganske original tysk tekst som vi klarte å få skrevet av før de ble fjernet. At det er tyskere selv som setter opp slikt er det ingen tvil om. En liten plakat i de gamle tyske nasjonalrarger bar teksten: DEUTSCHLAND ERWACHE! På en annen stod det: 1. januar 1945-An den Fronten 4 730.000 gefallene Soldaten. In der Heimat 11 660 000 Bombenbeschädigte. --SCHLUSS! En tredje plakat i rødt siterte en uttalelse av Adolf Hitler den 4. september 1940: "Wenn sie erklären, sie werden unsere Städte in grossem Ausmass angreifen WIR WERDEN IHRE STÄDTE AUSTRADIEREN". En 4. plakat i hvitt med rød tekst kunngjorde at: 240 600 Deutsche werden auswandern müssen für ~~wirk~~ jeden weiteren Monat Hitlerkrieg, denn Luftangriffe zerstören in jedem Monat die Arbeitsstätten von 240 000 DEUTSCHEN. En 5. plakat, som desværre allerede var endel beskadigét og endel av teksten borte, lød: Weiter Hitlerkrieg bedeutet VERNICHTUNG UNSEREN INDUSTRIENZ, ARBEITSLOSIGKEIT OHNE ENDE !. På en 6. plakat stod det bare DIE FRONT WILL FRIEDEN. Den 7. og siste plakaten vi har fått tak i tegner vi av som den er. Skjønt vi er helt ut enig i innholdet overlater vi til hver enkelt å finne betydningen.

SCHEINNE

Statsminister Nygårdsvold holdt 26. desember 1944 en radiotale, hvor han bl. a. ~~xx~~ behandlet regjeringens og Stortingets stilling i overgangstiden. Vi skal gjengi en del hovedpunkter.

1. Regjeringen fastholder at den vil inngi sin avskjedsansøking i det første statsråd, som kan holdes på Oslo slott, når frigjøringen av landet er fullført. Det er delte meninger om, hvorvidt det gamle Storting bør innkalles eller ei på grunn av det som skjedde under de såkaldte stortingsforhandlinger i 1940, og for enkeltes vedk. også grovere synder. Noen avgjørende hindringer behøver det ikke å være, mener statsministeren, idet en jo har varamenn som kan erstatte de plettede.
2. Det gamle Stortings oppgave måtte i tilfelle være å gi den nye regjering de nødvendige fullmakter og kanskje også oppnevne utvalg til å graoske forskjellige ting i forbindelse med krigsutbruddet og med det som er skjedd siden regjeringen fikk fullmakten på Elverum. Det siste mener statsministeren bør utstå til nærmere konferanse med hjemmefrontens menn.
3. Det er regjeringens bestemte forutsetning at valg til Storting og kommune-styrer må bli holdt så snart som overhodet teknisk mulig. Nazister, stripete eller andre nasjonalt uverdige individer skal ikke få delta. Derimot må intet valg finne sted før alle tvangslyttede innenlands, alle våre landsmenn i tyske fengsler og våre seilende sjøfolk kan få avgi sin stemme.
4. En stor betydning vil en frigjort og uavhengig norsk presse, hvor alle disse spørsmål fordomsfritt og lidenskapsløst kan diskuteres, ha på den endelige avgjørelse av disse for Norge så viktige saker.

Statsministeren sluttet med å si: "Holder vi ut og holder vi sammen, vil både dagens og framtidens oppgaver bli lettere å løse", og det kan enhver god nordmann gi ham hånden på at vi skal gjøre.

Astrups varierende oppgaver. -- Forleden ga riksfullmektig Astrup en meddelelse i nazipressen om den truende arbeidsløshet. For få måneder siden ble Astrup ansatt for å skaffe folk til arbeide. Nå forteller han at hans store oppgave nå er å skaffe arbeide til folk. -- Tiden vil sikkert komme til å vise at han løser denne oppgave like dårlig som han løste den forrige.

B.B.'s sønn. -- Hele Lillehammer morer seg over en episode som fant sted i en av byens boklader i julen: Erling Bjørnson kom inn. En bonde gikk bort til ham og sa: "Nå skulle far din ha levd Erling, så hadde du vel fått herlig juling på bare messingen hver eneste dag".

Den 27. ds. kl. 7 morgen gikk Arbinsgate 4 i grus. En statspoliti av det rette slaget med åndsfrender av fremmed rase holdt til der.

Wehrmachts umettelige appetitt. -- Alle sivile tyskere skal ifølge Deutsche Zeitung snarest avlevere 5 kg. gammelt tøy pr. husholdning.